

वेळ : ३ तास

सूचना -१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १) खालील पैकी कोनतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पर्यटनाची म्हणजे काय ते सांगून, पर्यटनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) पर्यटनाचे विविध पारंपारिक प्रकार स्पष्ट करा.

क) देशाच्या आर्थिक विकासासाठी पर्यटनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. २) खालील पैकी कोनतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पर्यटनातील पायाभूत घटकांवर चर्चा करा.

ब) पर्यटनाचे महत्त्व काय आहे?

क) पर्यटनावर पर्यावरणीय आणि भौतिक घटकांचा होणारा परिणाम सविस्तर लिहा?

प्र. ३) खालील पैकी कोनतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पर्यटनातील भौतिक सुविधांची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

ब) पर्यटन विकसित होण्यासाठी हॉटेल व्यवसायाची भूमिका.

क) पर्यटनावर प्रभाव टाकणाऱ्या निसर्गातील घटकांचे वर्णन करा?

प्र. ४) खालील पैकी कोनतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पर्यटन विकासाचे पर्यावरणावर कोणते सकारात्मक व नकारात्मक परिणाम होतात?

ब) पर्यटनावर होणारे आर्थिक परिणाम स्पष्ट करा.

क) पर्यटन विकासाचे सकारात्मक सामाजिक-सांस्कृतिक परिणाम काय आहेत?

प्र. ५) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

२०

१. पर्यटनातील धोके

२. पर्यटन शिक्षण

३. शाश्वत पर्यटन

४. सिंधुदुर्गातील पर्यटन स्थळे

५. पर्यटनातील परकीय चलन

६. पर्यटनाची ऐतिहासिक घटक